

Tato stránka byla přeložena pomocí strojového překladu [Odkaz]. Strojové překlady mohou obsahovat chyby, které mohou snižovat jejich srozumitelnost a přesnost. Veřejný ochránce práv nenese žádnou odpovědnost za případné nesrovnalosti. Pokud chcete mít nejspolehlivější informace a právní jistotu, podívejte se na původní znění v angličtině (odkaz viz výše). Více informací naleznete v naší [politice týkající se jazyků a překladů](#) [Odkaz].

Rozhodnutí ve věci 859/2018/TE týkající se odmítnutí Evropského úřadu pro boj proti podvodům poskytnout přístup k závěrečné vyšetřovací zprávě ve věci „Čapí hnízdo“

Rozhodnutí

Případ 859/2018/TE - Otevřeno dne 17/07/2018 - Rozhodnutí ze dne 17/07/2018 - Dotčený orgán Evropský úřad pro boj proti podvodům (Nebyl zjištěn nesprávný úřední postup) |

Věc se týkala žádosti o přístup k dokumentům v držení Evropského úřadu pro boj proti podvodům (OLAF). Dotčeným dokumentem byla závěrečná zpráva týkající se prošetřování dotací EU obdržených zemědělským a hotelovým komplexem v České republice, tzv. „Čapím hnízdem“. OLAF odmítl tuto zprávu zveřejnit. Své rozhodnutí odůvodnil poukázáním na judikaturu EU, která stanovila „obecnou domněnku“, že pokud šetření úřadu OLAF a následná šetření ještě nebyla ukončena, měly by být spisy OLAF považovány za důvěrné.

Veřejná ochránkyně práv má za to, že se na dotýčný dokument vztahuje obecná domněnka důvěrnosti a že vnitrostátní orgány se stále ještě zabývají otázkami vyplývajícími z této zprávy. V tomto okamžiku proto jasný veřejný zájem na zveřejnění nepřevažuje nad veřejným zájmem na ochranu této zprávy, aby vnitrostátním orgánům umožnil ji prošetřit. Veřejná ochránkyně práv proto případ uzavřela.

Skutečnosti předcházející stížnosti

1. Dne 3. ledna 2018 stěžovatel požádal veřejnost o přístup ke zprávě Evropského úřadu pro boj proti podvodům (OLAF) o dotacích EU pro čápkové hnízdo [1] v souladu s pravidly EU o přístupu veřejnosti k dokumentům (dále jen „nařízení 1049/2001“ [2]).

2. Dne 25. ledna 2018 úřad OLAF zamítl žádost stěžovatele, kterou vyložil tak, že se týká jeho závěrečné zprávy o vyšetřování ve věci OF/2015/1348/B4. Úřad OLAF vycházel z výjimky

stanovené v nařízení č. 1049/2001, podle níž mohou být žádosti o přístup zamítnuty, pokud je třeba chránit „*účel inspekcí, vyšetřování a auditů*“ [3] .

3. Dne 14. února 2018 požádal stěžovatel OLAF, aby přezkoumal své rozhodnutí předložením tzv. „potvrzující žádosti“. Tvrdil, že na zpřístupnění zprávy existuje převažující veřejný zájem, neboť zpráva vedla k rezignaci české vlády. Nezbytné věcné jasnosti by bylo nejlépe možné dosáhnout zveřejněním zprávy úřadu OLAF. Vzhledem k tomu, že uniklá česká verze zprávy byla v plném rozsahu publikována českými novinami *Hospodářské noviny* v lednu 2018, stěžovatel tvrdil, že zveřejnění zprávy nemůže bránit práci české policie a soudnictví.

4. Úřad OLAF vydal rozhodnutí o žádosti stěžovatele o přezkum dne 26. dubna 2018. Úřad OLAF potvrdil svůj dřívější závěr, že přístup k závěrečné zprávě o vyšetřování nelze poskytnout. OLAF přitom vycházel z několika ustanovení nařízení č. 1049/2001.

5. Zaprvé úřad OLAF tvrdil, že závěrečná zpráva o vyšetřování spadá pod obecnou domněnku nezpřístupňování dokumentů ve spisech úřadu OLAF, jak je stanoveno v judikatuře Tribunálu [4] . Vzhledem k tomu, že zpráva byla zaslána vnitrostátním orgánům a Komisi až v prosinci 2017, „*zpřístupnění zprávy by mohlo ohrozit účinné využívání informací zaslaných vnitrostátním orgánům, které zprávu nedávno obdržely a mohou zvážit následná opatření*“. Požadovaný dokument by proto byl „*v zásadě a v plném rozsahu osvobozen od zpřístupnění veřejnosti*“, ledaže by jeho zpřístupnění odůvodňoval převažující veřejný zájem.

6. Zadruhé úřad OLAF tvrdil, že zveřejnění zprávy by umožnilo veřejnosti „*shromažďovat důležité informace s významem pro podnikání, což by bylo škodlivé pro subjekty, které poskytly své údaje*“ [5] . Rovněž by to odradilo obchodní subjekty od budoucí spolupráce s úřadem OLAF.

7. OLAF konečně tvrdil, že zpráva bude obsahovat osobní údaje chráněné čl. 4 odst. 1 písm. b) nařízení č. 1049/2001 a že žalobce neprokázal nezbytnost předání těchto osobních údajů mu.

8. Pokud jde o existenci převažujícího veřejného zájmu, OLAF uvedl, že „*vzhledem k předběžné povaze vyšetřování boje proti podvodům vedených úřadem OLAF [...] převažuje zájem na zachování důvěrné povahy jeho dokumentů*“. Dále tvrdila, že žadatel „*nedoložil [d], proč je v konkrétní situaci zásada transparentnosti v určitém smyslu obzvláště naléhavá, a může tedy převážet nad důvody, které odůvodňují nezveřejnění*“. Úřad OLAF proto dospěl k závěru, že „*neexistují dostatečné prvky, které by prokázaly existenci převažujícího veřejného zájmu*“.

9. Vzhledem k nespokojenosti s rozhodnutím úřadu OLAF se stěžovatel dne 14. května 2018 obrátil na veřejného ochránce práv.

Šetření

10. Veřejná ochránkyně práv zahájila šetření týkající se tohoto aspektu stížnosti:

OLAF nesprávně zamítl žádost stěžovatele o přezkum, aniž posoudil jeho argumenty, zejména pokud jde o existenci převažujícího veřejného zájmu.

Argumenty předložené veřejnému ochránci práv

11. Stěžovatel tvrdí, že OLAF žádost o přezkum zamítl, aniž řádně analyzoval jeho argumenty týkající se existence převažujícího veřejného zájmu. Dále tvrdí, že únik závěrečné vyšetřovací zprávy novin *Hospodářské noviny* měl být zohledněn při posuzování jeho žádosti. Únik informací by ve skutečnosti znemožnil argument OLAF, podle kterého by zveřejnění zprávy mohlo bránit následným činnostem vnitrostátního soudnictví. Totéž by platilo pro ochranu osobních údajů, neboť tyto údaje by již byly veřejně přístupné.

Hodnocení veřejného ochránce práv

12. Nařízení č. 1049/2001 [6] umožňuje orgánům EU odepřít přístup k dokumentům, pokud by jejich zpřístupnění mohlo ohrozit účel inspekci, vyšetřování a auditů. Tato výjimka platí, pokud neexistuje převažující veřejný zájem na zpřístupnění dokumentů. Kromě toho, pokud se na dokumenty vztahuje určitá oblast unijního práva, je třeba zvážit jakákoli zvláštní pravidla týkající se přístupu k těmto dokumentům. V tomto případě nařízení č. 883/2013 [7] uvádí, že informace předané nebo získané v průběhu interního vyšetřování OLAF v jakékoli formě podléhají povinnosti zachovávat služební tajemství.

13. Tribunál rozhodl, že ustanovení týkající se důvěrnosti obsažená v nařízení č. 883/2013 odůvodňují **obecnou domněnku neposkytnutí dokumentů týkajících se vyšetřování OLAF**. Soudní dvůr dospěl k závěru, že „*obecný přístup, na základě nařízení č. 1049/2001, k dokumentům ve spisu OLAF, zatímco vyšetřovací řízení OLAF stále probíhá, by v zásadě ohrozil účinné vedení vyšetřování*“ [8]. Totéž platí pro vyšetřování úřadu OLAF, která byla nedávno uzavřena doporučeními pro následná opatření, neboť příslušné orgány EU nebo vnitrostátní orgány potřebovaly čas, aby v „*přiměřené lhůtě*“ rozhodly o opatřeních, která by měly přijmout v návaznosti na doporučení úřadu OLAF. Tribunál uvedl, že včasné zveřejnění by mohlo ohrozit účinné využívání zjištění úřadu OLAF příslušnými orgány [9].

14. Soudní dvůr však uznal, že OLAF by měl posoudit opodstatněnost všech argumentů předložených žadatelem o přístup, jejichž cílem bylo prokázat existenci **převažujícího veřejného zájmu** na zpřístupnění dotčených dokumentů [10].

15. Veřejná ochránkyně práv proto posoudila, zda požadovaná závěrečná vyšetřovací zpráva úřadu OLAF spadá pod obecnou domněnku neposkytnutí informací, a pokud ano, zda existuje převažující veřejný zájem na zpřístupnění.

16. Na požadovanou závěrečnou zprávu se jasně vztahovala obecná domněnka nezpřístupňování informací během probíhajícího šetření a po „*přiměřenou dobu*“ po jejím uzavření. OLAF žádost stěžovatele o přezkum v dubnu 2018 zamítl. Vzhledem k tomu, že úřad

OLAF v prosinci 2017 předal Komisi a českým vnitrostátním orgánům svou závěrečnou zprávu a doporučení, z judikatury vyplývá, že přiměřená lhůta pro uvážení Komise a českých vnitrostátních orgánů [11] . Kromě toho, pokud jde o skutkové okolnosti tohoto případu, veřejný ochránce práv chápe, že vnitrostátní orgány dosud nedokončily svou práci na záležitostech vyplývajících ze zprávy [12] .

17. Stěžovatel tvrdí, že existuje převažující veřejný zájem, který odůvodňuje zveřejnění zprávy.

18. Podle judikatury Soudního dvora musí osoba požadující nelegislativní dokumenty, jako jsou dokumenty, na které se vztahuje domněnka nezpřístupňování, prokázat, že zásada transparentnosti je v určitém smyslu **obzvláště naléhavá** , a může tedy převážit nad důvody, které odůvodňují odmítnutí zpřístupnění dokumentů [13] .

19. Podezření týkající se případu „Stork Nest“ přispělo ke ztrátě důvěry české vlády v parlamentu v lednu 2018. Nová menšinová vláda, vedená českým premiérem, složila přísahu 27. června 2018. Lze důvodně předpokládat, že i nadále existuje veřejný zájem na objasnění skutkových okolností případu „Stork Nest“, což podporuje případ propuštění.

20. Veřejný zájem na objasnění skutečností ve věci „Stork Nest“ však podle názoru veřejného ochránce práv nepřevažuje nad potřebou chránit opatření přijatá vnitrostátními orgány a Komisí v návaznosti na zprávu úřadu OLAF. Veřejná ochránkyně práv zdůrazňuje, že existuje významný veřejný zájem na zajištění toho, aby tato následná opatření mohla být řádně prováděna. Veřejná ochránkyně práv se domnívá, že je důležité respektovat potřebu důvěrnosti během přiměřeného období, aby bylo možné tato následná opatření přijmout. Za těchto okolností se veřejný ochránce práv domnívá, že je rozumné, aby OLAF dospěl k závěru, že v této fázi neexistuje převažující veřejný zájem na zpřístupnění dokumentu.

21. Veřejná ochránkyně práv rovněž konstatuje, že Ministerstvo financí České republiky zveřejnilo v lednu 2018 stručné shrnutí závěrů zprávy OLAF, v němž odhalilo, že OLAF zjistil nesrovnalosti v platbách dotací obdržných „Stork Nest“ [14] . Tyto omezené informace jsou v této fázi dostatečné, pokud jde o dostatečné informování veřejnosti o vývoji v tomto případě.

22. Skutečnost, že vnitrostátní orgány stále zvažují své kroky, znamená, že navzdory jasnému veřejnému zájmu o informace o tom, co se stalo v tomto případě, nepřevažuje veřejný zájem na tom, aby vnitrostátní orgány měly možnost se touto věcí zabývat. Veřejný ochránce práv si však přeje vyjasnit, že to **neznamená** , že odepření přístupu veřejnosti bude odůvodněné na dobu neurčitou.

23. Pokud jde o argument stěžovatele, že uniklá verze zprávy OLAF již byla zveřejněna, Tribunál rozhodl, že „*pouhá skutečnost, že část důvěrného spisu OLAF mohla být zpřístupněna protiprávně, sama o sobě neodůvodňuje žádnou výjimku ve prospěch dotčené osoby od pravidel důvěrnosti, jimiž se řídí vyšetřovací spis OLAF*“ [15] .

24. V současném stavu unijního práva to tedy znamená, že únik zprávy v českých novinách *Hospodářské noviny* neopravňuje k žádné odchylce od obecné domněnky nezpřístupňování.

Únik informací sám o sobě nepopírá žádné právní důvody pro další odepření přístupu veřejnosti.

25. Poté, co veřejný ochránce práv zjistil, že se vztahuje výjimka na ochranu účelů inspekci, vyšetřování a auditů, není třeba, aby zvážil použitelnost ostatních výjimek uplatňovaných úřadem OLAF. Šetření neodhalilo žádný případ nesprávného úředního postupu OLAF při odepření přístupu k požadovaným dokumentům.

Závěr

Na základě šetření veřejný ochránce práv uzavře tento případ s následujícím závěrem:

Evropský úřad pro boj proti podvodům, pokud jde o odepření přístupu k požadovanému dokumentu, nedošlo k nesprávnému úřednímu postupu.

Stěžovatel a Evropský úřad pro boj proti podvodům budou o tomto rozhodnutí informováni .

Emily O'Reillyová

Evropský veřejný ochránce práv

Ve Štrasburku dne 17. července 2018

[1] „Stork Nest“ je zemědělský a hotelový komplex v České republice, který v roce 2008 obdržel dotace EU.

[2] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 ze dne 30. května 2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise, Úř. věst. L 145, 31.5.2001, s. 43–48 (dále jen „nařízení č. 1049/2001“).

[3] Čl. 4 odst. 2 nařízení č. 1049/2001.

[4] Věc T-221/08, *Strack v. Komise* , ECLI:EU:T:2016:242 a T-110/15, *IMG v. Komise* , ECLI:EU:T:2016:322.

[5] Čl. 4 odst. 2 první odrážka (ochrana obchodních zájmů) nařízení č. 1049/2001.

[6] Čl. 4 odst. 2.

[7] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) č. 883/2013 ze dne 11. září 2013 o

vyšetřování prováděném Evropským úřadem pro boj proti podvodům (OLAF) a o zrušení nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 a nařízení Rady (Euratom) č. 1074/1999, Úř. věst. L 248, 18.9.2013, s. 1.

[8] Věc T-110/15, *IMG v. Komise*, ECLI:EU:T:2016:322, body 33.

[9] Věc T-110/15, *IMG v. Komise*, ECLI:EU:T:2016:322, bod 35.

[10] věc T-110/15, *IMG v. Komise*, ECLI:EU:T:2016:322, bod 38; Věc C-139/07, *Komise v. Technische Glaswerke Ilmenau*, ECLI:EU:C:2010:376, bod 62.

[11] Ve spojených věcech *Franchet a Byk v. Komise*, T-391/03 a T-70/04, ECLI:EU:T:2006:190, Tribunál konstatoval, že sedmiměsíční lhůta je stále přiměřená, body 121–124.

[12] Souhrn je k dispozici (odkaz zkontrolován v červenci 2018) na oficiálních internetových stránkách Ministerstva financí ČR na adrese:
<https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2018/ministerstvo-financi-zverejnuje-zavery-z-30660>
[Odkaz].

[13] Společné věci C-514/11 P a C-605/11 P, *LPN a Finsko v. Komise*, ECLI:EU:C:2013:738, bod 93.

[14] Souhrn je k dispozici (odkaz zkontrolován v červenci 2018) na oficiálních stránkách Ministerstva financí ČR na adrese:
<https://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy/2018/ministerstvo-financi-zverejnuje-zavery-z-30660>
[Odkaz].

[15] Věc T-110/15, *IMG v. Komise*, ECLI:EU:T:2016:322, bod 59.